

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci
žalobce: T. H.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2023, č. j. MSK 66983/2023,
sp. zn. DSH/10389/2023/Bor,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 5. 6. 2023, č. j. MSK 66983/2023, sp. zn. DSH/10389/2023/Bor, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Magistrát města Ostravy (dále jen „magistrát“ či „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 25. 4. 2023, č. j. SMO/261283/23/DSC/Fol, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že „dne 01. 02. 2023 v 15“50 hodin v Ostravě, na ulici Rudná, poblíž křižovatky s ulicí Tavičská, ve směru jízdy na Havířov, jako řidič motorového vozidla tovární značky Volkswagen, registrační značky X, při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj. Tímto jednáním T. H. porušil ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu, a úmyslně spáchal přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu“. Za spáchání daného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 700 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 6. 2023, č. j. MSK 66983/2023, sp. zn. DSH/10389/2023/Bor (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a potvrdil jej.

II. Žaloba

2. Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou. Namítal, že žalovaný neúplně zjistil skutkový stav potřebný pro rozhodnutí věci a porušil zásadu in dubio pro reo.
3. Žalobce nesouhlasil s tím, že stěžejním důkazem ve věci byla toliko svědecká výpověď pprap. L. Z., který měl přestupkové jednání vidět. Dle žalobce nebylo možné bočním pohledem do projíždějícího vozidla vidět. Policista si nemohl být jistý, zda mobilní telefon, který se měl nacházet napravo od řidiče, držel v ruce řidič nebo spolujezdec, pokud oba měli oblečenou bundu s dlouhým rukávem shodné barvy. Správní orgány za této situace měly provést další důkazy nebo v souladu se zásadou in dubio pro reo řízení zastavit.
4. Žalobce po celou dobu správního řízení tvrdil, že mobilní telefon držel v ruce jeho spolujezdec, který žalobci na mobilním telefonu ukazoval fotografie. Správní orgány měly za účelem řádného zjištění skutkového stavu spolujezdce vyslechnout. Pokud tak správní orgány neučinily, pochybily.
5. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ve vyjádření dále uvedl, že přestupek je nepochybně prokázán videozáznamem a výpovědí svědka. Videozáznam sice jednoznačně nezachycuje přímo samotné přestupkové jednání, neboť vzhledem k jeho kvalitě není držení mobilního telefonu řidičem zcela rozeznatelné. Videozáznam však potvrzuje výpověď policisty o povětrnostních a výhledových poměrech. Je tak zřejmé, že stanovisko policisty vzhledem k vozidlu žalobce umožňovalo, aby policista v daném čase několika sekund skutečně viděl skutkový děj, který ve výpovědi popsal.
7. Podle žalovaného není pravdou, že žalobce „od počátku“ tvrdil, že mobilní telefon držel v ruce spolujezdec. Žalobci bylo na místě samém umožněno, aby se písemně vyjádřil do

oznámení přestupku, což neučinil. Ačkoliv to nebyla žalobcova povinnost, bylo by logické, kdyby se žalobce již od začátku bránil a vysvětlil, že se přestupku nedopustil, jelikož mobilní telefon držel v ruce spolujezdec, který mohl tuto skutečnost na místě potvrdit. Nic takového se nestalo; žalobce pouze tvrdí, že policistům na místě ukazoval mobilní telefon v přihrádce vozidla, nikoli však, že jim na místě řekl, že telefon držel spolujezdec. To však nijak nevylučuje držení mobilního telefonu při řízení vozidla, neboť z videozáznamu se jeví, že šlo o telefon spolujezdce, který řidiči podal do ruky.

IV. Skutečnosti ze správního spisu významné pro posouzení věci a rozhodnutí správních orgánů

8. Dle úředního záznamu ze dne 4. 2. 2023, č. j. KRPT-32909-1/ČJ-2023-070706, dne 1. 2. 2023 v Ostravě na ulici Tavičská, kolmo k ulici Rudná, v čase 15:50 hodin, kolem policejního vozidla projelo po ulici Rudná bílé vozidlo značky VW Transporter a jeho řidič držel v levé ruce ve výši volantu mobilní telefon. Policejní hlídka se za vozidlem ihned rozjela a vozidlo zastavila. Toho dne bylo jasno a vynikající viditelnost. Vozidlo žalobce projelo kolem policejního vozidla ve vzdálenosti cca 4 až 5 metrů. Byl pořízen videozáznam na služební mobilní telefon, ze kterého dle pprap. M. C. bylo zcela zjevné, že žalobce v ruce drží mobilní telefon. Žalobce s vyřešením přestupku na místě nesouhlasil. Žalobce řídil převozovou soukromou sanitku s pacientem na předním sedadle vedle řidiče. Spolujezdec J. Š. se cítil dobře. Žalobce se do formuláře „Oznámení přestupku“ nevyjádřil, pouze jej podepsal.
9. Správní orgán I. stupně vydal dne 21. 2. 2023 příkaz, proti kterému žalobce dne 22. 2. 2023 podal odpor.
10. Při ústním jednání, které se uskutečnilo dne 3. 4. 2023 svědek pprap. L. Z. vypověděl, že dne 1. 2. 2023 jako velitel hlídky prováděl ze služebního vozidla pro skrytý dohled na Besip. Přes čelní sklo sledoval projíždějící vozidla a všiml si, že žalobce držel za jízdy v pravé ruce před sebou dotykový mobilní telefon. Dále sdělil, že viditelnost byla velmi dobrá, počasí bez srážek, běžné denní světlo. Žalobce držel mobilní telefon před sebou v úrovni volantu. Vzdálenost obou vozidel byla 10 metrů. Svědek jasně a zřetelně viděl v ruce žalobce mobilní telefon. K dotazu žalobce uvedl, že provoz projíždějících vozidel sledoval vlastním zrakem, „kdy viděl, jak řidič drží mobilní telefon. A obrazový záznam jsem na služební mobil pořídil jako podpůrný prostředek“.
11. Žalobce při ústním jednání sdělil, že policistům během kontroly řekl, že „*to nechce řešit, neboť pánovi není dobře, nerad bych čistil sanitku od zvratků a nic jsem nedržel*“. Doplnil, že vezl pacienta po chemoterapii, kterému nebylo dobře, policistům ukázal na místě spolujezdce v přihrádce jediný mobilní telefon, který využívá a který tam ležel. Dále uvedl, že obrazový záznam od policie je proveden kamerou z Ali expressu z Číny, kterou mají policisté nalepenou na čelním skle v místě středového zrcátka. Nesouhlasil ani s tvrzením policistů ohledně vzdálenosti, neboť ta musela být větší, než tvrdí. Na závěr uvedl, že z obrazového záznamu není patrné, že se jednalo o mobilní telefon držení jeho rukou, ale podle fotky to spíše vypadá na ruku pacienta. Pro provedení svědecké výpovědi policisty se žalobce vyjádřil a uvedl, že není patrné, že

údajný mobil držel on, neboť je zřejmé, že je to někde uprostřed vozidla. Pacienta vozí již několik let, přičemž s ním probírá i jeho zdravotní stav a velmi často mu dává k nahlédnutí a pro konzultaci své zprávy. Rovněž i v té době slavil kulaté narozeniny, takže je možné, že na záznamu je mobilní telefon pasažéra. Dále navrhnul provedení výslechu svědka – spolujezdce, správní orgán I. stupně tento důkaz zamítl.

12. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 25. 4. 2023, č. j. SMO/261283/23/DSC/Fol, rozhodl, že žalobce porušil § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu a úmyslně spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu. Pokutu stanovil ve výši 1700 Kč a dále žalobci uložil uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč. K návrhu na vyslechnutí svědka – spolujezdce správní orgán I. stupně sdělil, že k dalšímu šetření již nejsou svědci potřeba, neboť správní orgán k ústnímu jednání předvolal svědka, který obviněného viděl, jak za jízdy drží v pravé ruce mobilní telefon a vypověděl všechny potřebné skutečnosti, které jsou součástí spisového materiálu, tudíž svědek by v daném případě neposkytl žádné nové skutečnosti. Ze spisového materiálu, videozáznamu a protokolu z ústního jednání je skutkový stav dostatečně prokázán. K námitce, že mobilní telefon mohl držet pasažér, konstatuje, že obviněný před svědeckou výpovědí uvedl, že nechtěl přestupek řešit, neboť pánovi (pasažérovi) nebylo dobře a nechtěl čistit sanitku od zvratků a po provedení svědecké výpovědi, zase, že mobilní telefon na záznamu mohl být pasažéra, neboť v té době slavil kulaté narozeniny. Dále uvedl, že za čistě teoretického předpokladu, že by telefon skutečně držel v ruce spolujezdec, tak by žalobce tuto skutečnost sdělil policistům při zastavení a sdělení obvinění, nikoliv až u ústního jednání po provedení svědecké výpovědi. Měl za to, že analogicky lze použít závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 9 As 26/2012 - 29, podle kterého *„čím později od skutkové události účastník řízení dotváří svou skutkovou verzi příběhu silniční kontroly, tím je věrohodnost jeho výpovědi slabší“*. Dále správní orgán I. Stupně argumentoval, že *„skutečnou verzi skutkového děje, mohl uvést, a také prokázat již na místě silniční kontroly. Má-li si správní orgán položit otázku, proč svou obhajobu obviněný neuvedl již na místě, pak jediná logická odpověď je ta, že se jedná o smyšlenou verzi, kterou obviněný uvedl za účelem vyvinut se z odpovědnosti za přestupek. S touto výpovědí se správní orgán neztotožňuje, neboť obviněný měnil své výpovědi během ústního jednání a nad rámec správní orgán konstatuje, že spolujezdec slaví narozeniny až 26.02, tedy 25 dní po spáchání přestupku“*. Navíc z úředního záznamu policisté ověřili, že se spolujezdec cítí dobře. Dále správní orgán I. stupně žalobci vytkl, že se pacient nacházel na místě spolujezdce a neseděl v ambulantním prostoru pro pacienty.
13. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce brojil odvoláním. Zpochybnil svědectví policisty pprap. L.Z., který v úředním záznamu uvedl, že žalobce zřetelně viděl ze vzdálenosti 4-5 metrů a následně u ústního jednání po dvou měsících policista uvedl, že žalobce viděl držet v ruce mobilní telefon ze vzdálenosti do 10 metrů. Svědek si tedy nepamatoval, kde vlastně stál, kdy pořizoval videozáznam, dále si nevybavil barvu bundy žalobce. Žalobce v odvolání dále namítal, že není možné, aby policista mohl současně na vlastní oči vidět jej držet mobilní telefon v ruce a zároveň se dívat do mobilního telefonu a natáčet obviněného. Dále sdělil, že ve vozidle měl handsfree, takže neměl důvod držet mobilní telefon za jízdy v ruce.
14. Žalobce v odvolání brojil proti argumentaci správního orgánu I. stupně ohledně toho, že se nevyjádřil k přestupku během policejní kontroly. Sdělil, že se neměl k čemu vyjádřit, protože mobil v ruce neměl, policista se opíral o videozáznam, který však žalobci nechtěl

ukázat, proto se žalobce neměl k čemu vyjadřovat či co vysvětlit. Taktéž nesouhlasil s tvrzením správního orgánu I. stupně, že měnil v průběhu správního řízení svůj skutkový příběh. U pacientů po chemoterapii dochází k rychlým změnám stavu, z radostného hovoru mohou během okamžiku zvracet a následně působit v pořádku. Žalobce měl dále za to, že pouze žalobce a spolujezdec ví, jak skutek probíhal, policista se mohl splést. Verzi žalobce podporuje i skutečnost, že po zastavení vozidla policistům ukázal, že jeho osobní mobilní telefon se nachází ve schránce na palubní desce spolujezdce. Žalobce dodal, že spolujezdec měl bundu stejné barvy, z videozáznamu je jasné a viditelné, že žalobce držel levou rukou volant (jde vidět barva kůže a následuje černá bunda), kdežto u osoby držící mobilní telefon nejde vidět ani náznakem kůže jeho ruky.

15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na odvolací námitky reagoval tak, že listinné důkazy ve správním spisu jsou konzistentní, ve vzájemném souladu, bez žádných nepřesností, logických rozporů, v ničem si neodporují, tvoří logický celek a působí přesvědčivě. K tvrzení žalobce, že v ruce telefon nedržel, že to mohl být telefon spolucestujícího, který mu ukazoval fotografie z oslavy, žalovaný uvedl, že je přirozené, že osoba, které hrozí postih za přestupek, není ve věci nestranná a je u ní pochopitelné, bude-li tvrdit pouze takové skutečnosti, které jsou jí ku prospěchu. „*Na své tvrzení obviněný žádné důkazy nepředložil*“.

V. Jednání u krajského soudu

16. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 30. 1. 2024. Žalovaný se z jednání omluvil, souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti.
17. Žalobce v průběhu jednání uvedl, že na videozáznamu lze jasně vidět, že levou rukou drží volant, což je v rozporu s výpovědí prap. C. v úředním záznamu ze dne 4. 2. 2023. Dle žalobce si správní orgány také protirečí, pokud nejprve uvádějí, že rozhodovaly na základě videozáznamu, ale následně sami uvádějí, že přestupkové jednání není na videozáznamu viditelné. Žalobce uvedl, že jeho spolujezdec byl pacient trpící rakovinou, který během jízdy mluvil o svých potížích a o osobních záležitostech (narozeniny a jiné) a žalobce se jej snažil udržovat v klidu a dobré náladě, aby nedošlo ke zhoršení jeho stavu během jízdy. I přes velký provoz žalobce na zastavující policejní hlídku rychle reagoval, kdyby se díval do mobilu, nemohl by tak učinit. Žalobce neviděl, co spolujezdec přesně během jízdy dělal, musel se soustředit na zvýšený provoz a věnoval se řízení. Policista Z. neukázal žalobci videozáznam, nepamatoval si barvu bundy, jak žalobce, tak spolujezdce. Pacientovi nebylo dobře, žalobce musel během dopravní kontroly spěchat s ohledem na zdravotní stav spolujezdce. Neměl čas vypsát oznámení přestupku během silniční kontroly.
18. Poté krajský soud dal žalobci prostor ke konečnému návrhu a následně postupoval podle § 49 odst. 12 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

VI. Posouzení věci krajským soudem

19. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
20. Žaloba je důvodná.

21. Krajský soud musel posoudit, zda byly správní orgány oprávněny vycházet toliko z výpovědi policisty, dostatečně zjistily skutkový stav a zda měly povinnost vyslechnout navrhovaného svědka.
22. Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval přestupkem spočívajícím v tom, že řidič při řízení vozidla drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu. Držení hovorového zařízení řidičem při jízdě ve vozidle obvykle patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží a která se navíc odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem (např. rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27, bod 12).
23. V řízení o přestupku správní orgán obecně musí postupovat tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Musí jej zjistit v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Povinnost zjišťovat skutkový stav ohledně skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku leží vždy na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se přestupkového jednání obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, bod 18; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016 - 30, bod 15).
24. Aby správní orgány splnily svou povinnost zjistit v potřebném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, mohou podle § 51 odst. 1 správního řádu v řízení použít jakékoliv důkazní prostředky. Ty musí získat a provést v souladu se zákonem a musí být způsobilé přispět k objasnění skutkového stavu věci.
25. Jak dále uvedl Nejvyšší správní soud, nelze se spokojit s tím, že „skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější verzí skutkového děje. Existuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový děj se odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011 - 68). Platí totiž, že správní trest – stejně jako trest soudní – lze uložit, jen pokud je nade vše pochybnost, že se skutek stal a že se stal právě tím způsobem, jaký správní orgán zjistil a prokázal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 11/2007 - 70).
26. Obviněného lze shledat vinným ze spáchání přestupku jen tehdy, pokud provedené důkazy vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nemohou vést k jinému závěru, než že telefon při řízení motorového vozidla skutečně držel v ruce. Nutným předpokladem dosažení takového důkazního standardu je, aby některý z policistů něco takového vůbec objektivně mohl vidět. Policisté (či alespoň jeden z nich) by tedy museli být v takovém postavení k vozidlu řidiče, aby vzhledem k jejich vzájemné vzdálenosti a k orientaci neprůhledných (či špatně průhledných) částí vozidel mohli jednání řidiče vidět. Natolik detailně, aby si byli jistí, že to, co drží v ruce, je skutečně telefon (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63).
27. V nyní posuzované věci vycházely správní orgány zejména z výpovědi policisty, pprap. Z. Z videozáznamu, jak potvrdil i žalovaný v napadeném rozhodnutí a ve svém vyjádření

k žalobě, bylo možné zjistit povětrnostní podmínky a výhledové poměry, samotné přestupkové jednání záznam nezachycuje, neboť „vzhledem k jeho kvalitě není držení mobilního telefonu řidičem zcela rozeznatelné“. S tímto tvrzením se krajský soud ztotožňuje; z videozáznamu není možné zjistit, kdo skutečně mobilní telefon (který je na záznamu viditelný), držel v ruce, viditelnost i povětrnostní podmínky byly velmi dobré.

28. K otázce hodnocení důkazů za situace, kdy je přestupkové jednání prokazováno toliko výpovědí zasahujících policistů, se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27, poskytl správním orgánům vodítko, jak mají v takových situacích postupovat. V první řadě je třeba policisty vždy vyslechnout jako svědky a dále si položit otázku, zda jsou jejich svědectví v daném případě důkazem dostatečným.
29. V rozsudku ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015 – 42, pak Nejvyšší správní soud formuloval a odůvodnil následující závěr: „Policistu lze obecně považovat za nestranného a věrohodného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného. Je tomu tak proto, že policista zásadně nemá na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonává jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem.“ Uvedený názor je v rozhodovací praxi správních soudů nadále zastáván (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 9 As 124/2015-46, nebo ze dne 27. 9. 2016, č. j. 1 As 176/2016 - 41). Pokud však správní orgány považovaly za rozhodující důkaz výpověď policisty, je třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (rozsudek ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86), a tedy věrohodnost svědecké výpovědi policisty, kterou mohou mj. snižovat důkazy svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného nebo o narušení jejich nestrannosti způsobené např. způsobem jejich hodnocení a odměňování (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). Nedostatku nestrannosti policistů může nasvědčovat také zbytečná a neobvykle důkladná prohlídka vozidla, která následovala poté, co obviněný řidič odmítl podepsat souhlas s blokovou pokutou za přestupek (viz již citovaný rozsudek č. j. 7 As 83/2010 -63). U obtížně pozorovatelných přestupků je pak nutné rovněž zhodnotit, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání takového přestupku. Důležitou roli hrají například výhledové podmínky, vzdálenost policistů od vozidla přestupce a čas, po který mohli policisté přestupek pozorovat (např. rozsudek ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 27/2016 - 34, bod 16).
30. V rozhodované věci správní orgány vyslechly pprap. Z., který prováděl dopravní kontrolu žalobce. Krajský soud se neztotožňuje s námitkami žalobce zpochybňující věrohodnost tohoto svědka. Skutečnost, že si tento svědek nepamatoval přesnou vzdálenost postavení služebního auta nebo konkrétní barvu bundy žalobce během tvrzeného přestupkového jednání, nemá v tomto konkrétním případě na věrohodnost policisty vliv. Vzdálenost služebního auta byla malá, do deseti metrů, jak se podává z videozáznamu, který je součástí správního spisu. Odhadnutí pouze přibližné vzdálenosti tak nelze policistovi vytýkat. Taktéž to, že se policista soustředil přímo na přestupkové jednání, tedy na držení hovorového zařízení, a ne na barvu bundy žalobce, nezpochybňuje jeho věrohodnost. Pokud správní orgány těmto námitkám žalobce ve správním řízení nevyhověly, nelze jim ničeho vytknout.

31. Správním orgánům však lze vytknout to, že vycházely z výpovědi toliko jednoho svědka, druhého policistu dané policejní hlídky, pprap. M. C., nevyslechly. Neučinily tak přesto, že pprap. M. C. v úředním záznamu ze dne 4. 2. 2023 uvedla, že žalobce držel mobilní telefon v levé ruce. Skutečnosti uvedené v úředním záznamu ze dne 4. 2. 2023 se tak liší od výpovědi pprap. Z. Pro vyloučení rozporů bylo vhodné svědkyni vyslechnout, to však žalovaný neučinil. Vycházel tak jen z výpovědi pprap. Z.; s ohledem na neprovedení výslechu pprap. C. se tak nelze v posuzované věci opřít o shodné výpovědi obou policistů a mezi jednotlivými podklady ve spise krajský soud shledal zásadní rozpor.
32. Správní orgány se poté, co vyslechly pprap. Z., musely vypořádat s tím, že proti sobě stojí dvě protichůdné verze skutkového děje vyplývající ze svědecké výpovědi zasahujícího policisty a žalobce. V případě střetu protichůdných výpovědí policistů a řidiče podezřelého ze spáchání přestupku je obvykle třeba přihlédnout k principiálně vyšší hodnověrnosti svědecké výpovědi policisty oproti např. svědecké výpovědi osoby blízké řidiči, a o to více to pak platí v případném srovnání s vlastní výpovědí řidiče, jakožto obviněného v přestupkovém řízení. V tomto duchu judikuje i Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudek ze dne 9. 3. 2017, č. j. 4 As 223/2016 - 27) a uvádí, že řidiči z hlediska psychologického oproti policistům nijak prověřeni nejsou, policista by se křivým obviněním dopouštěl závažného úmyslného kárného provinění, a je-li vyslýchán jako svědek, navíc křivé výpovědi, zatímco řidič se případnou lží o svém jednání ničeho nezákonného nedopouští (nanejvýš jedná nemorálně), a konečně že policista zpravidla žádnou zvláštní motivaci na neoprávněném obvinění řidiče z přestupku nemá (...), zatímco řidič v takové situaci má silnou motivaci plynoucí ze snahy vyhnout se hrozícímu trestu (...), popř. i penalizaci body v řidičském hodnocení. Policista v pozici svědka je stejně tak jako jiná fyzická osoba povinen vypovídat pravdu a nic nezamlčovat (viz ustanovení § 55 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Na rozdíl od policisty, který na věci neměl osobní zájem, měl žalobce zřejmý motiv, proč vypovědět, že za jízdy nadržel hovorové zařízení. Je totiž zcela přirozené, že osoba, které hrozí postih za přestupek, není ve věci nestranná a bude tedy tvrdit pouze takové skutečnosti, které jí jsou ku prospěchu. Krajský soud tak nezpochybňuje názory správních orgánů, že žalobce, jemuž postih za spáchaný přestupek hrozí, není na rozdíl od nezainteresovaných policistů nestranný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2014, č. j. 10 As 108/2014 - 25).
33. V posuzované věci však nešlo toliko o posouzení dvou skutkových verzí, ale žalobce na podporu svých tvrzení navrhl výslech svědka, který měl vypovědět verzi třetí. Správní orgány měly dvě možnosti, jak ve věci postupovat. Buď měly svědka vyslechnout, jeho verzi zhodnotit a vysvětlit, proč z ní vycházejí nebo proč ji nezohlednily. Jinak měly řádně a přezkoumatelným způsobem vysvětlit, proč výslech svědka nepřipustily. Ani jedna z variant v posuzované věci nenastala.
34. Správní orgán I. stupně svou argumentaci pro nepřipuštění výslechu svědka založil pouze na subjektivních úvahách, které však nejsou dostatečné. Správní orgán I. stupně uvedl, že „*k dalšímu šetření již nejsou svědci potřeba, neboť správní orgán k ústnímu jednání předvolal svědka, který obviněného viděl, jak za jízdy drží v pravé ruce mobilní telefon a vypověděl všechny potřebné skutečnosti, které jsou součástí spisového materiálu, tudíž svědek by v daném případě neposkytl žádné nové skutečnosti*“. Správní orgán tak hodnotil důkaz, aniž by jej provedl. Pokud k výslechu nedošlo, nemohl správní orgán I. stupně předvídat, že by svědek žádné nové skutečnosti neposkytl. Jakým jiným způsobem se tedy žalobce mohl bránit než

navrhnutím výslechu svědka, který seděl vedle něj při vlastním přestupkovém jednání. Taktéž odůvodnění, že žalobce měl své argumenty uvést již v oznámení přestupku, neobstojí. To, že se žalobce nebránil již při policejní kontrole, ale až později, mu nelze bez dalšího připisovat k tíži. Žalobce během tvrzeného přestupkového jednání vezl pacienta po chemoterapii, dle svého tvrzení se obával, aby se pacient nepozvracel; zkratkovité jednání či snaha o co nejrychlejší vyřešení přestupku tak je v tomto konkrétním případě pochopitelná. Je třeba uvést, že ústní jednání slouží právě k tomu, aby byly řádně zjištěny skutkové okolnosti; pokud žalobce racionálně odůvodnil, proč se nevyjádřil do oznámení o přestupku, a následně vypověděl svůj skutkový příběh při ústním jednání, nelze mu tento postup klást k tíži.

35. Krajský soud se neztotožňuje se správním orgánem I. stupně ani stran měnících se výpovědí žalobce. Ten po celou dobu řízení tvrdil, že skutek nespáchal. V protokolu ze dne 3. 4. 2023 sdělil, že přestupek nechtěl řešit, jelikož pánovi nebylo dobře, teprve následně uvedl, že mu pacient dával k nahlédnutí svůj mobil. První tvrzení druhé nepopírá, jak žalobce vysvětlil ve svém odvolání. V něm popsal, že jako dlouhodobý řidič sanitky si je vědom, že ke změnám okamžité zdravotního stavu pacientů dochází rychle a nečekaně a je třeba je dovézt co nejrychleji do místa určení. Tvrzení, že žalobce nechtěl na místě přestupek řešit s odkazem na pacienta, lze tak pochopit. První tvrzení tak není v rozporu s jeho pozdější obranou, že mobilní telefon držel jeho spolujezdec. Argumentace změnami ve výpovědích žalobce pro odmítnutí výslechu svědka tak neobstojí, stejně jako kritika, že žalobce převážel pacienta na sedadle spolujezdce. Toto odůvodnění nijak nedoplnil ani nekorigoval žalovaný, ačkoli žalobce v odvolání podrobně zpochybňoval důvody pro nevyslechnutí svědka, uvedené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný na ně nijak nereagoval a vypořádal se s nimi obecným tvrzením, že *„je přirozené, že osoba, které hrozí postih za přestupek, není ve své věci nestranná a je u ní pochopitelné, bude-li tvrdit pouze takové skutečnosti, které jsou jí ku prospěchu. Na své tvrzení obviněný žádné důkazy nepředložil“*. Navíc se toto tvrzení nezakládá na pravdě, protože žalobce svá tvrzení doložit chtěl, a to výpovědí svědka. Nezákonným postupem správních orgánů mu jeho obrana byla znemožněna. Správní orgány v posuzované věci při hodnocení návrhu na vyslechnutí svědka pochybily.
36. Krajský soud uzavírá, že výpověď policisty (jehož věrohodnost však nebyla v přestupkovém řízení ani v řízení před soudem relevantně zpochybněna), ve spojení s dalšími podklady obsaženými ve správním spise, nebyly v přestupkovém řízení dostatečným podkladem pro závěr, že se žalobce dopustil sporného skutku. Správní orgány pochybily, pokud na základě provedených důkazů rozhodly o žalobcově vině; výhrady žalobce ke zjištění skutkového stavu vyhodnotil krajský soud jako důvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud proto zrušil žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost i vady řízení a dle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je třeba, aby žalovaný odstranil zásadní rozpory v podkladech, doplnil dokazování tak, aby byl řádně zjištěn skutkový stav, řádně odůvodnil, proč neprovede výslech svědka, případně svědka vyslechl. Právním názorem krajského soudu je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu

nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, z obsahu správního spisu vyplývá, že uhradil soudní poplatek ve výši 3000 Kč, jiné náklady nevyčísлил. Neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

V Ostravě 30. ledna 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně